

zato pa se je tembolj povečalo sovraštvo Judov proti Pilatu. In ni čuda, zakaj to ravnanje je bilo prav tako nemodro, kakor sovražno ljudstvu in njegovi veri. Vsak drug rimski uradnik na Pilatovem mestu bi se bil skrbno varoval, dotikati se svetega, božjega, t. j. Bogu darovanega denarja.

* * *

Že iz teh dveh dogodkov lahko sklepamo, da so bili Judje jako nezadovoljni s Pilatovim oskrbništvom. Nezadovoljnost se je pogostokrat javljala v nemirih, iz katerih se je polagoma izcimila rimsko-judovska vojska.¹⁾ Ta nezado-

¹⁾ Sovraštvo Judov zoper Rimljane je bilo tako staro, kakor rimska nadvlada nad njimi, namreč od l. 63. pr. Kr., ko je bil Pompej premagal Aristobula II., zasedel Jeruzalem in tempelj ter naložil Judom davek. Menili so namreč, da se ljudstvu Jehovinemu ne spodobi, da bi ga vladala kakšna tuja oblast. („Μόνον ἡγαμόνα καὶ θεοπότην τὸν Θεὸν ὑπελιγρόσαν.“ Jos. Flav. Ant. XVIII, 1, 6. — Prim. Jan. 8, 33.) Zato so tudi menili, da jim ni dovo-

ljnost se je sedaj kazala očitneje, to pa zato, ker so se bili Judje, svesti si nekdanje veličine, v tem času prepričali, da se njih narodna samostojnost bliža poginu. Drugi vzrok je pa bila drzna silovitost Pilatova. Kot rojen in vzgojen Rimljan ni imel potrebnega razuma za judovsko vero, šege, njih mišljenje in teženje. Poznal je sicer judovski značaj, njih zvitost in neprijaznost do bližnjika, zlasti inorodca; ni pa umeval njih vere, njih postav, pa tudi ne njih političnega mišljenja in hotenja, kar bi mu bilo kot političnemu uradniku neizogibno potrebno. Ta nedostatek pa je hotel nadomestiti z nepopisljivo svojevoljnostjo. Značilno za njegovo svojevoljnost: „A γέγραφα, γέγραφα!“ „Kar sem pisal, sem pisal!“ (Jan. 19, 22.) (Konec.)

Ijeno plačevati davka cesarju, o čemer se prepričamo tudi iz znanega vprašanja: „Ali se sme davek dajati cesarju ali ne?“ (Mat. 22, 17.)

Književnost.

Slovenska književnost.

Knjige družbe svetega Mohorja.

Naše škodljive rastline v podobi in besedi. Opisal M. Cilenšek, prof. na deželni gimnaziji v Ptuj. Izdala in založila Družba svetega Mohorja v Celovcu. II. snopič. 8°. Str. 129—288. — Lani je podal cenjeni pisatelj prvi snopič te slovenskemu narodu prepotrebne knjige, letos daje drugega. V tem snopiču nadaljuje opis posameznih rastlin, škodljivih človeku in domači živini. „Dom in Svet“ je pohvalil prvi snopič, tudi drugi je vreden, da ga priporočamo. Opis posameznih rastlinskih vrst je pravilen, semtertje celo strogo znanstven. Razkladanje in pojasnjevanje je mično. G. pisatelj se je trudil za zanimivost in vpletel marsikatero drobnost, ki kratkočasi bralca. Jezik je dober, gladek brez umetnega zavijanja. Razna imena posameznih rastlin nam bodo vrlo služila, da obogatimo rastlinsko nazivalo. Opisovanje rastlin nam pojasnjujejo večinoma primerne slike.

Raznovrstno in zanimivo tvarino čitajo s posebnim veseljem zlasti oni, ki želé širiti si duševno obzorje in množiti znanje o povsem zanimivi prirodi. Gledé na vsebino bi se utegnilo zaslediti pač nekaj nedostatkov; ali ti ne morejo knjigi omajati pripoznane veljave. Omenimo naj le, da je g. pisatelj prezrl več škodljivih rastlin, s katerimi se zdravi kranjski in goriški Slovenec n. pr.: metliko, zlati klobuk, tičji dresen, itd. Škodljive učinke nekaterih rastlin slika pisatelj s pretemnimi barvami, n. pr. bukev. Srednja pot je tudi tukaj najboljša. Poleg drugih stvari nam ni vsčč priporočani pri-

pomoček zoper davico na strani 261. Znano je, da treba karbolovo kislino rabiti prav previdno, zlasti pri otroku, ki ima še rahlo, jako občutljivo kožico. Karbolova kislina vpliva tu naravnost škodljivo, bodisi mati pri nasvetovanem delu še tako izurjena. Kar utegne rabiti uspešno spreten zdravnik, to je v roki prestrašene matere — meč brušen na dve strani. Znani so nam premnogi slučajji škodljivih nasledkov prezgodnjega lečenja bolezni v grlu s karbolovo kislino. Obče znani zdravniki priporočajo za izpiranje vnetega grla mešanico jedne tretjine vinskega cveta in dveh tretjin čiste vode. Ta zdravstveni pripomoček vsaj ne oškoduje nežnih organov.

X. Y.

Knjige „Maticе Slovenske“ za leto 1893.

Letopis Maticе Slovenske za leto 1893. Uredil Anton Bartel. Založila in izdala Matica Slovenska. V Ljubljani. Natisnila „Narodna Tiskarna“. 1893. Str. 306. Cena 1 gld. — Letošnji „Letopis“ nam prinaša pet spisov kaj raznovrstne vsebine. „Iz narodne zakladnice“. Nabral po Beli Krajini Janko Barle. Nabiralec tega narodnega blaga nam je že znan kot marljiv pisatelj. S to razpravo je vstopil v kolo onih mož, ki so se trudili, da bi dvignili iz teme narodno besedišče in je oteli pozabljenosti. Znane so zbirke Jak. Volčiča, Frana Erjavca, dr. Štreklja, Iv. Šašlja, in dr. Janko Barle se jim pridružuje kot vreden drug. Spis se deli v štiri razdelke in sicer: I. Besede (str. 1—43). II. Lastna imena domače živine (43—48). III. Pregovori (48—52). IV. Reki (52—57). Ko prebiramo to zbirko, prepričujemo se, da je res, kar trdi na-